

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Matt-Lk Inclusions)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ
ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων
Ἡσαίου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν

ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

ἐν τῇ ἐρήμῳ
καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἰεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς

8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ Ἰεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

7 Ἐλεγεν οὖν
τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς

8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·

καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
 10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

Ἔρχεται
 ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
 οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
 κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
 τῶν υποδημάτων αὐτοῦ·
 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
 αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
 ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
 9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
 λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
 ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
 ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
 ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
 ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
 βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
 Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
 εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
 παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
 πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
 καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
 ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
 συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
 ὀψωνίοις ὑμῶν.
 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
 διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
 καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
 μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
 Ἰωάννης,

Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε
ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν υποδημάτων αὐτοῦ·
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
 17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

Matt 3:1-12

πυρὶ ἀσβέστῳ.

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

πυρὶ ἀσβέστῳ.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·

19 ὁ δὲ Ἑρώδης ὁ τετραάρχης,

ἐλεγχόμενος ὑπὸ αὐτοῦ

περὶ Ἑρωδιάδος τῆς γυναικὸς

τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν

πονηρῶν ὁ Ἑρώδης,

20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν

καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.

95 agreements of inclusion

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Matt-Lk Omissions)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν

ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδὸν ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

ἐν τῇ ἐρήμῳ

1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, 2
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων

Ἡσαίου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιά εἰς εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

καὶ κηρύσσω βάντισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.
5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἱεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν

πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα

καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

7 Ἔλεγεν οὖν

τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·

καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

Matt 3:1-12

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συναΐξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Mark 1:1-8

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

Ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,

αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Luke 3:1-20

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεύσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν.
15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἶη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,
Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε
ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·
·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν
πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,
20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν
καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.

64 agreements of omission

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Matt-Mk Inclusion)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

3:1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

1:2 Καθὼς γέγραπται ἐν
ἐν τῷ Ἠσαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

·3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

ἐν τῇ ἐρήμῳ

3:1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετρααρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

·5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

·6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

καὶ κηρύσσω βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

·4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 τότε ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἱεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

·7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,
Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

5 καὶ ἔξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

·7 Ἐλεγεν οὖν
τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·
καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

Matt 3:1-12

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Mark 1:1-8

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

·11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανός

τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανός
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Luke 3:1-20

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν. 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,

Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε

ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμι ἰκανός
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·
·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν
πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,
20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν
καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.

16 agreements of inclusion

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Matt-Mk Omissions)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

3:1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἥγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

1:2 Καθὼς γέγραπται ἐν
ἐν τῷ Ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

·3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

ἐν τῇ ἐρήμῳ

3:1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετρααρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετρααρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,

ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων

Ἠσαΐου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

·6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

καὶ κηρύσσω βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

·4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.
5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἱεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

·7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,
Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·
9 καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

·7 Ἐλεγεν οὖν

τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·
καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

Matt 3:1-12

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Mark 1:1-8

·11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,
Ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·
8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Luke 3:1-20

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν.
15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἶη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,
Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς
ἔρχεται δε
ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·
17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·
·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν
πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,
20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν
καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Matt-Mk-Lk Identical)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

3:1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἰησαίου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

1:2 Καθὼς γέγραπται ἐν

τῷ Ἰησαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

·3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

ἐν τῇ ἐρήμῳ

3:1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,

ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων

Ἰησαίου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

·5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιά εἰς εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

·6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν.

·4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.
5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἱεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

·7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

·7 Ἐλεγεν οὖν
τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·
καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται

Matt 3:1-12

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Mark 1:1-8

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

·11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός

τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·
8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Luke 3:1-20

ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν.
15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἶη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,
Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε
ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·
·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν
πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,
20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν
καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.

26 words out of 790 words = 3%

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Mk-Lk Inclusions)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

3:1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἰησαίου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

1:2 Καθὼς γέγραπται ἐν

ἐν τῷ Ἰησαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

·3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

3:1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων

Ἰησαίου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

·5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

·6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

ἐν τῇ ἐρήμῳ
καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

·4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
ἣ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
Ἱεροσόλυμα
καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο
ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

·7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους
ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ
εἶπεν αὐτοῖς,
Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρπὸν
ἄξιον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα
καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο
ὑπ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης
ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
καὶ ἐσθίων
ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

·7 Ἐλεγεν οὖν
τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν
ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς
8 ποιήσατε οὖν καρποὺς
ἀξίους τῆς μετανοίας·
καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,
Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

Matt 3:1-12

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

Mark 1:1-8

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

·11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω
ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν·
ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός

τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

Ἔρχεται

ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός

κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα

τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,

αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Luke 3:1-20

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν.

·15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,

Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε

ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανός

λῦσαι τὸν ἱμάντα

τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει

ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

Matt 3:1-12

πυρι άσβέστω.

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

πυρι άσβέστω.

*18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·*

·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,

ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ

περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς

τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν

πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,

20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν

*καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.*

10 agreements of inclusion

17. THE MINISTRY OF THE BAPTIST (Mk-Lk Omissions)

Matt 3:1-12

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

1:1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ υἱοῦ θεοῦ.

3:1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις

παραγίνεται

Ἰωάννης ὁ βαπτιστής

κηρύσσων

ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας

2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε,

ἤγγικεν γὰρ

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς δια
Ἰησαίου τοῦ προφήτου λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

1:2 Καθὼς γέγραπται ἐν
ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ,

Ἴδου ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου

πρὸ προσώπου σου

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου·

·3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

·4 ἐγένετο

Ἰωάννης ὁ βαπτίζων

3:1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς
ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,
ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ
Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, ²
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα,
ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ

ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν

ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 καὶ ἦλθεν

εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου

κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,

4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων

Ἰησαίου τοῦ προφήτου,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

·5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς
ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

·6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ
σωτήριον τοῦ θεοῦ.

ἐν τῇ ἐρήμῳ
καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

·4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου
καὶ ζώνην δερματίνην
περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,
ἢ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ
ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν

Ἰεροσόλυμα

καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία

καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
Ἰορδάνου,

6 καὶ ἐβαπτίζοντο

ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

·7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων

ἐρχομένους

ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ

εἶπεν αὐτοῖς,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,

τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν

ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς

8 ποιήσατε οὖν καρπὸν

ἀξίον τῆς μετανοίας·

9 καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,

Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν

πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα

καὶ οἱ Ἰεροσολυμίται πάντες,

καὶ ἐβαπτίζοντο

ὑπ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν.

6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης

ἐνδεδυμένος

τρίχας καμήλου

καὶ ζώνην δερματίνην

περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ,

καὶ ἐσθίων

ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

·7 Ἐλεγεν οὖν

τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις
βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ,

Γεννήματα ἐχιδνῶν,

τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν

ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς

8 ποιήσατε οὖν καρποὺς

ἀξίους τῆς μετανοίας·

καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς,

Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
10 ἤδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

·11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι
εἰς μετάνοιαν·

ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος
ἰσχυρότερός μου ἐστίν,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,
καὶ συνάξει τὸν σίτον αὐτοῦ
εἰς τὴν ἀποθήκην,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

7 καὶ ἐκήρυσσεν λέγων,

Ἔρχεται
ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι,
αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται
ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.
9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς
τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται·
πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν
ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι
λέγοντες, Τί οὖν ποιήσωμεν· 11
ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ
ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως
ποιεῖτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι
βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν,
Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν· 13 ὁ δὲ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν
πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν
καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Τί
ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ
συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκείσθε τοῖς
ὀψωνίοις ὑμῶν.

·15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ
διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός,

16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ
Ἰωάννης,

Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς

ἔρχεται δε

ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα
τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ·

αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί·

17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
διακαθαῖραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ
καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον
εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ,
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει

Matt 3:1-12

πυρι άσβέστῳ.

Mark 1:1-8

Luke 3:1-20

πυρι άσβέστῳ.

*18 Πολλά μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν·*

·19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης,

ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ

περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς

τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν

πονηρῶν ὁ Ἡρώδης,

20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν

*καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν
φυλακῇ.*

53 agreements of omission